GEMEENTE HEERENVEEN

Crackstraat 2 8441 ES Heerenveen
Postbus 15000 8440 GA Heerenveen
Telefoon 14 0513
gemeente@heerenveen.nl
www.heerenveen.nl

Rekenkamer Heerenveen
Herenwal 34
8441 BA Heerenveen

uw brief van:	ons kenmerk:	bijlage(n):	datum:
	Z.24.443702	-	17 september 2024

Onderwerp:

Bestuurlijke reactie 'Beheersing kosten Wmo-voorzieningen'

Beste Rekenkamercommissie,

Op 18 juli jl. hebben wij het rekenkameronderzoek over de beheersing van de kosten van de Wmo-voorzieningen ontvangen. Met deze brief geven wij op hoofdlijnen een reactie op de conclusies van het rapport en de wijze waarop de bevindingen uit het rapport een vervolg krijgen. Allereerst willen wij u bedanken voor het gedane werk. Het rapport geeft naar onze mening een goed beeld van de huidige stand van zaken.

Wij hebben inzicht in het gebruik en de kosten van Wmo-voorzieningen
De onderzoekers concluderen dat het gebruik en de kosten van de Wmo in de periode 2019-2023 zijn toegenomen. De toename heeft in deze periode voornamelijk te maken gehad met cliëntengroei en stijgende prijzen. Een belangrijke verklaring voor de ontstane cliëntengroei is het abonnementstarief en de vergrijzing. Ook zien wij krapte op de arbeidsmarkt dat zorgt voor de nodige uitdagingen.

In antwoord op de gestelde vraag of wij de kosten van Wmo-voorzieningen op adequate wijze beheersen en wat de kwaliteit van de informatievoorzieningen hierover aan de raad is, zijn de onderzoekers in algemene zin positief. Door de onderzoekers wordt gesteld dat we inzicht hebben in het huidige en toekomstige gebruik en de kosten van de Wmo-voorzieningen en dat we adequaat zijn ingericht om risico’s op dit terrein te beheersen. Toch zijn er ook verbeterpunten geformuleerd. Hieronder wordt per aanbeveling een reactie gegeven. In de uiteenzetting zijn sommige aanbevelingen samengevoegd omdat ze met elkaar in verband staan.

Wij nemen de verschillen mee in onze benchmark (aanbeveling 3)
Het valt de onderzoekers op dat we in vergelijking met andere gemeenten meer geld uitgeven op het gebied van de Wmo-maatwerkvoorzieningen. Een duiding op dit onderdeel mist dan ook volgens de onderzoekers. Wij herkennen dat er een verschil is op basis van de Wmo-maatwerkvoorzieningen ten opzichte van andere gemeenten. Wij zijn echter van mening dat een conclusie trekken uit deze cijfers kan leiden tot een vertekend en foutief beeld. Wat ons betreft zijn/kunnen er meerdere oorzaken zijn die het verschil verklaren, denk aan bijvoorbeeld een snellere vergrijzing in onze gemeente, maar vooral ook aan het verschillend organiseren van de wijkteams (bij ons o.a. de meitinkers). Destijds is in Heerenveen de keuze gemaakt om de daadwerkelijke ondersteuning aan onze inwoners in te kopen in plaats van zelfstandig uit te voeren binnen onze uitvoerende teams. Door deze constructie zijn de uitgaven op het product wijkteams aanzienlijk lager. Tel je de producten

wijkteams en maatwerkvoorzieningen bij elkaar op, dan geven we onder aan de streep minder uit in vergelijking met het gemiddelde van de referentiegemeenten. Binnen het project Duurzaam en Gezond Financieel Perspectief maken we dan ook een verdieping van de benchmark op de verschillende onderdelen. De raad wordt over deze uitkomsten geïnformeerd in kader van het project Duurzaam en Gezond Financieel Perspectief.

Oog voor inhoudelijke doelen, haalbaarheid en niet financiële risico's (aanbeveling 1, 2 en 4)
Verder stellen de onderzoekers dat er aandacht moet blijven op een aantal specifieke thema's waaronder het blijven overzien van de consequenties en haalbaarheid van ombuigingen (omdat het voorkomt dat bezuinigingen achteraf weer gecorrigeerd dienen te worden). Daarnaast stellen de onderzoekers dat er oog moet blijven voor inhoudelijke doelen en het inventariseren van niet financiële risico's.

Binnen het project Duurzaam en Gezond Financieel Perspectief wordt een integrale (gemeente brede) afweging gemaakt voor wat betreft de toekomstige ombuigingen. Deze worden aan de raad voorgelegd via de Perspectiefnota 2025. De consequenties en haalbaarheid worden hierbij beschreven. Daarbij realiseren wij ons dat er ook andere dan financiële risico's zijn. Denk daarbij aan de krapte op de arbeidsmarkt en de kwaliteit van de geboden ondersteuning voor onze inwoners. Deze risico's worden inzichtelijk gemaakt en hangen samen met de keuzes die gemaakt worden ten aanzien van de nieuwe inkoop Wmo per 1 januari 2026 en de taakstelling vanaf 2026.

Binnen het programma Gezond Welzijn Vernieuwen wordt op onderdelen – zoals de voorliggende inloopvoorziening – al zowel kwantitatief als kwalitatief gemonitord. Over het bereiken van de inhoudelijke doelen rapporteren we via de Voor- en Najaarsrapportage en de Jaarrekening. Aanvullend kunnen we de raad desgewenst tijdens een informatiesessie verder informeren.

Gezamenlijk in gesprek over (de consequenties van) de ombuigingen (aanbeveling 5 en 6)
Tot slot constateren de onderzoekers dat er in de onderzoeksperiode meerdere ombuigingen zijn (geweest) binnen de Wmo. Raadsleden geven blijk van gemis aan informatie over het bereiken van maatschappelijke doelen en de effecten die bezuinigingen hebben op de inwoner. De inhoudelijke discussie wordt volgens raadsleden te weinig gevoerd en de raad voelt zich te weinig betrokken bij ombuigingskeuzes. Ze vinden de informatie daarnaast voornamelijk financieel van aard, terwijl er behoefte is aan inhoudelijke duiding.

Wij vinden het belangrijk om met de raad in gesprek te blijven over het beheersen van de kosten enerzijds en kwetsbare inwoners voorzien van optimale ondersteuning anderzijds. Hier zit spanning op, en de keuzes die wij samen met de raad hierin willen maken, zijn essentieel, waarbij de raad een kaderstellende rol heeft op inhoud en financiën. Zo hebben we in het voorjaar in een raads-informatiesessie aandacht gegeven aan de inhoudelijke koers binnen het Programma Gezond Welzijn Vernieuwen. Ook het onderwerp ‘ inkoop Wmo-voorzieningen’ leent zich naar ons idee voor een informatiesessie. Daarnaast hebben wij vorig jaar de bestuursrapportage sociaal domein doorontwikkeld en geven wij naast financiële informatie ook zicht op de voortgang en ontwikkelingen op het gebied van de Wmo. Wij gaan ervan uit de raad met dergelijke initiatieven goed te informeren.

Bel gerust als u vragen heeft
Heeft u vragen over deze brief? Neem dan contact op met Isabelle Adema door te bellen naar 0614324605.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Heerenveen.

De gemeentesecretaris,	De burgemeester,
J. van Leeuwestijn	M.A. Fokkens-Kelder

Signed By: Jeroen van Leeuwestijn <j.vanleeuwestijn@heerenvee
20/09/2024 12:53:39 CEST
ID: 00b6ca53-6502-4e69-b3e3-80bd94860066
Auth: Scribble

Signed By: M.A. Fokkens-Kelder <a.fokkens@heerenveen.nl>
21/09/2024 17:16:05 CEST
ID: 00b6ca53-6502-4e69-b3e3-80bd94860066
Auth: Scribble